

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Poznaniu

LPO-4101-023-01/2014
P/14/119

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/14/119 - Działania administracji publicznej na rzecz ochrony praw mniejszości romskiej w Polsce.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu
Kontroler	Piotr Białka, główny specjalista k.p., upoważnienie do kontroli nr 91033 z dnia 1 października 2014 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Gmina Oborniki (dalej: Gmina) - Urząd Miejski w Obornikach, ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 76, 64-600 Oborniki (dalej: Urząd)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Tomasz Szrama, Burmistrz Obornik (dalej: Burmistrz) (dowód: akta kontroli str. 3-5)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości¹, działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

Ocenę pozytywną uzasadniają: liczne działania Urzędu w celu pozyskania środków na rzecz ochrony praw i poprawy sytuacji bytowej osób mniejszości romskiej; wykorzystanie dotacji celowych pozyskanych na ten cel zgodnie z przeznaczeniem i w terminach określonych w umowach; przekazywanie placówkom oświatowym zwiększonej subwencji oświatowej w pełnej wysokości, na zadania związane z wyrównaniem szans edukacyjnych uczniów należących do mniejszości romskiej. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczą w szczególności braku należytej staranności Urzędu w zakresie sporządzania wniosku i sprawozdań z realizacji zadań finansowanych z dotacji.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Zadania i projekty na rzecz mniejszości romskiej realizowane przez Gminę

Opis stanu
faktycznego

1.1. Według szacunków Urzędu, na terenie Gminy zamieszkuje ok. 70-80 Romów. Urząd szacuje tę wielkość na podstawie wiedzy pracowników Wydziału Ewidencji Ludności.

(dowód: akta kontroli str. 110-117, 119-125)

¹ NIK stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości i negatywna.

1.2. Zadania z zakresu ochrony praw mniejszości romskiej nie zostały przypisane konkretnej komórce organizacyjnej Urzędu ani jednostce organizacyjnej Gminy. Jak wyjaśnił Burmistrz, realizowane były one - w zależności od ich przedmiotu - w ramach kompetencji poszczególnych komórek czy jednostek, tak samo jak w odniesieniu do innych obywateli Rzeczypospolitej Polskiej.

(dowód: akta kontroli str. 6-41, 118)

1.3. W okresie objętym kontrolą² Rada Miejska Obornik (dalej: Rada) nie zajmowała się problemami mniejszości romskiej i nie podejmowała żadnych uchwał w tym zakresie. W komisjach Rady nie zasiadali przedstawiciele tej mniejszości.

(dowód: akta kontroli str. 128)

1.4. Na terenie Gminy nie została zarejestrowana żadna organizacja mniejszości romskiej ani organizacja pozarządowa działająca na rzecz tej mniejszości. Z informacji posiadanych przez Biuro Pozyskiwania Funduszy Urzędu wynika, że z tutejszą społecznością romską kontakt utrzymuje Związek Romów Polskich z siedzibą w Szczecinku. Nie wiadomo jednak, jakie konkretne działania na terenie Gminy są przez tę organizację realizowane, ponieważ nie współpracuje ona z Urzędem.

(dowód: akta kontroli str. 129)

1.5. Gmina nie przeprowadzała analiz potrzeb w zakresie wspierania i ochrony tożsamości kulturowej mniejszości romskiej. W ramach zgłaszania projektów dotyczących budżetu obywatelskiego brak było wniosków w tym zakresie ze strony społeczności romskiej.

(dowód: akta kontroli str. 110-117)

1.6. Urząd nie realizował przedsięwzięć na rzecz mniejszości romskiej z udziałem instytucji i organizacji pozarządowych. Gmina ze swojego budżetu nie przekazywała takim organizacjom dotacji na zadania związane ze wspieraniem działalności z zakresu rozwoju kultury i języka mniejszości romskiej.

(dowód: akta kontroli str. 128-144)

Na terenie gminy Oborniki nie ma obiektów zabytkowych związanych z kulturą tej mniejszości.

(dowód: akta kontroli str. 115)

1.7. W okresie objętym kontrolą Ośrodek Pomocy Społecznej w Obornikach (dalej: OPS) objął pomocą 18 rodzin społeczności romskiej, tj. 60 osób. Udzielona pomoc dotyczyła dodatków mieszkaniowych, świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego.

Działania gminnych jednostek organizacyjnych³ na rzecz mniejszości romskiej podejmowane były w odpowiedzi na zgłaszane zapotrzebowania i w ramach posiadanych środków finansowych. I tak np.: w zakresie wniosków składanych do OPS rozpatrzono potrzeby wnioskujących, w wyniku czego realizowana była pomoc w formie finansowej, rzeczowej czy usługowej oraz poradnictwa i pomocy w zakresie poszukiwania zatrudnienia czy też współpracy z innymi instytucjami.

² Od 1 stycznia 2012 r. do 5 listopada 2014 r., a w zakresie „Programu na rzecz społeczności romskiej w Polsce”, jego ewaluację końcową obejmującą lata 2004-2013.

³ W szczególności: Urzędu, OPS i Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Obornikach (dalej: PGKiM).

Członkowie społeczności romskiej zgłaszali chęć odbycia szkoleń i kursów w ramach projektów unijnych prowadzonych przez OPS. Przykładowo w 2013 r. jedna osoba, w ramach projektu Program Operacyjny Kapitał Ludzki „Zainwestuj w siebie”, uczestniczyła w warsztatach rozwoju rodzinnego, społecznego i zawodowego, kursie obsługi komputera i kursie florystycznym. Beneficjenci tych szkoleń w dalszym ciągu korzystają z pomocy OPS.

(dowód: akta kontroli str. 138)

Z informacji uzyskanych przez Urząd z Powiatowego Urzędu Pracy w Obornikach (dalej: Urząd Pracy) wynika, że w latach 2012-2014 żadna z osób mniejszości romskiej nie zgłosiła zapotrzebowania na jakiekolwiek szkolenie. W 2012 r. Urząd Pracy, z własnej inicjatywy, zamierzał realizować kurs nauki pisania i czytania. Chęć udziału w nim potwierdziła większość osób tej mniejszości. Projekt ten jednak nie doszedł do skutku. W 2014 r. jedna osoba otrzymała skierowanie do odbycia stażu w okresie od 1 września do 30 listopada 2014 r. w zawodzie pracownik gospodarczy.

(dowód: akta kontroli str. 139)

1.8. Ze złożonych, w latach 2005 - 2013, 15 wniosków w ramach „Programu na rzecz społeczności romskiej w Polsce”, Urząd otrzymał dotację na 12 zaproponowanych zadań. Łączna kwota uzyskanych dotacji wyniosła 258.450 zł.

Nie uzyskał m.in. akceptacji wniosek z 16 maja 2011 r. na zadanie pn. *Kontynuacja poprawy sytuacji bytowej Romów zamieszkałych w Obornikach poprzez adaptację pomieszczeń nieczynnej stacji kolejowej na mieszkania*”, opiewający na kwotę 76.380,00 zł i ponowiony 2 lipca 2012 r. Największe dofinansowanie (80.000,0 zł) otrzymał wniosek z 2006 r. na „*Kontynuacja poprawy sytuacji bytowej i podniesienia poziomu życia Romów zamieszkałych w Obornikach ul. Droga Leśna (...) poprzez termomodernizację budynku i remont klatek schodowych*” - realizacja 2007 r.

(dowód: akta kontroli str. 126-127)

1.9. Z rozpoznania jednostek organizacyjnych Gminy wynika, iż na jej terenie nie stwierdzono przypadków dyskryminacji rasowej, ksenofobii czy związanej z nimi nietolerancji. W zakresie przeciwdziałania ww. zjawiskom nie przeprowadzano szkoleń dla pracowników Urzędu ani jednostek podległych.

1.10. Na terenie Gminy - poza zagadnieniami związanymi z tolerancją, realizowanymi w ramach programów nauczania szkół - nie rozpowszechniano materiałów edukacyjnych, dotyczących występującej tu mniejszości romskiej.

1.11. Zarówno w Urzędzie, jak i w innych jednostkach organizacyjnych Gminy (szkołach, OPS oraz PGKiM) nie odnotowano przypadków wnoszenia skarg czy protestów oraz składania wniosków w sprawach związanych z poszanowaniem praw mniejszości romskiej.

(dowód: akta kontroli str. 116-117, 143-144)

1.12. W kontrolowanej jednostce nie określono w formie pisemnej zasad współdziałania z Wojewodą Wielkopolskim (dalej: Wojewoda) w kwestiach dotyczących spraw mniejszości romskiej. Nie odnotowano przypadków działań na rzecz rozwiązywania problemów tej mniejszości podejmowanych z udziałem służb wojewody, poza wynikającymi z treści zawieranych umów przyznających dotacje celowe. W okresie objętym kontrolą były to umowy na zakup podręczników i wyprawek dla dzieci romskich w latach 2012 - 2013 oraz na kontynuację poprawy sytuacji bytowej Romów zamieszkałych w Obornikach przy ul. Droga Leśna (...), poprzez wykonanie w budynku etażowego ogrzewania gazowego w 2012 r.

(dowód: akta kontroli str. 110-111, 116-117)

1.13. Wojewoda Wielkopolski przeprowadził w 2012 r. dwie kontrole dotyczące wykonania w 2011 r. zadań w ramach realizacji „Programu na rzecz społeczności romskiej w Polsce” dotyczące: „*Poprawy sytuacji bytowej Romów zamieszkałych w Obornikach przy ul. Rynek (...) poprzez wymianę stolarki drzwiowej i okiennej*” oraz „*Zakupu podręczników i wyprawek dla dzieci romskich*”. W wystąpieniach pokontrolnych z dnia 26 listopada 2012 r. Wojewoda Wielkopolski w pierwszym przypadku nie wydał zaleceń pokontrolnych, w drugim zaś wnioskował o dokonywanie wydatków publicznych w terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań (zapłata faktury za podręczniki, w kwocie 212,48 zł, nastąpiła trzy dni po terminie płatności) oraz o dołożenie należytej staranności w zakresie zgodności danych wykazanych w sprawozdaniach z realizacji ze stanem faktycznym.

Z wykorzystania dotacji Urząd przekazywał do Wojewody, co kwartał, sprawozdania RB-50 o dotacjach i wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań powierzonych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami, w których wskazywał wysokości wykorzystanych dotacji celowych otrzymanych z budżetu państwa.

(dowód: akta kontroli str. 105-109, 116-117)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności Urzędu w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w badanym obszarze.

2. Finansowanie zadań na rzecz mniejszości romskiej realizowanych przez Gminę.

2.1. W okresie objętym kontrolą finansowanie trzech zadań na rzecz społeczności romskiej odbywało się z dwóch źródeł. Dwa zadania pn. „*Zakup podręczników i wyprawek dla dzieci romskich*” finansowane były dotacją budżetową, a trzecie zadanie pn. „*Kontynuacja poprawy sytuacji bytowej Romów zamieszkałych w Obornikach przy ul. Droga Leśna poprzez wykonanie etażowego ogrzewania gazowego*”, dotacją budżetową i współfinansowaniem przez Gminę.

(dowód: akta kontroli str. 118)

2.2. W dniu 5 kwietnia 2012 r. pomiędzy Wojewodą, a Gminą zawarto umowę nr 3/12 na realizację zadania w ramach rządowego „Programu na rzecz społeczności romskiej w Polsce” pod nazwą „*Kontynuacja poprawy sytuacji bytowej Romów zamieszkałych w Obornikach przy ul. Droga Leśna (...) poprzez wykonanie w budynku etażowego ogrzewania gazowego*”. Przyznana kwota dofinansowania wyniosła 46.700 zł. W okresie objętym kontrolą, Gmina wniosła środki własne w wysokości 5.818,65 zł do ww. zadania.

Podłączenie i rozprowadzenie gazu ziemnego w budynku przy ul. Droga Leśna (...) prowadzone było etapami. Całość realizowana była na podstawie dokumentacji technicznej (nie obejmującej rozprowadzenia instalacji centralnego ogrzewania w poszczególnych mieszkaniach) i pozwolenia na budowę nr 582/10 z dnia 12 listopada 2010 r.

Część dotycząca wykonania ogrzewania gazowego, ze środków uzyskanych ze wskazanej wyżej dotacji, wykonana została na podstawie zlecenia Urzędu z dnia 18 maja 2012 r. przez firmę instalacyjną z Obornik. Protokół odbioru robót sporządzony został w dniu 18 czerwca 2012 r. Stanowi on, że roboty wykonano zgodnie ze zleceniem.

Faktura za wykonane zlecenie na kwotę 52.597,12 zł, z dnia 19 czerwca 2012 r., została zapłacona w dniu 29 czerwca 2012 r., w tym 46.700,00 zł ze środków

pochodzących z dotacji, 78,47 zł z odsetek bankowych od zgromadzonej dotacji i 5.818,65 zł ze środków Gminy.

Ustalona cena była ceną ryczałtową określoną na podstawie sumy ofert kosztów wykonania ogrzewania w poszczególnych mieszkaniach, zawierających zestawienie potrzebnych materiałów i robocizny.

(dowód: akta kontroli str. 192-213, 248-274)

Jak wyjaśnił Zastępca Burmistrza Obornik, Piotr Woszczyk (dalej: Zastępca Burmistrza), rozliczenie inwestycji polegało na sprawdzeniu jej wykonania (rozprowadzenia sieci, zamontowania ogrzewania etażowego w poszczególnych mieszkaniach) oraz sprawdzeniu poprawności i skuteczności jej działania.

(dowód: akta kontroli str. 284-286)

Zlecając zadanie uzyskano zgodę Burmistrza na odstąpienie od zasad „Regulaminu udzielania zamówień publicznych, których wartość szacunkowa nie przekracza wyrażonej w złotych równowartości kwoty 14.000 euro⁴.

Jak wyjaśnił Zastępca Burmistrza, wynikało to z tego, że brak dokumentacji technicznej i kosztorysu inwestorskiego utrudniał uzyskanie porównywalnych ofert od różnych wykonawców. Sporządzenie tej dokumentacji zrodziłoby dodatkowy koszt ok. 10 tys. zł, podczas, gdy nawet bez tego kosztu środki otrzymane z rządowego „Programu na rzecz społeczności romskiej w Polsce” nie pozwoliły na pokrycie całości kosztów inwestycji.

(dowód: akta kontroli str. 42-47, 284-286)

Z przeprowadzonych w toku kontroli, w dniu 3 listopada 2014 r., oględzin budynku mieszkalnego położonego w Obornikach przy ul. Droga Leśna (...) - przy współudziale Barbary Rożek - inspektora nadzoru budowlanego z Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w Obornikach - wynika, że budynek znajduje się w dobrym stanie technicznym (m.in. widoczne elementy konstrukcyjne, elewacja, fundamenty i ściany zewnętrzne, obróbki blacharskie i rynnowanie, stolarka zewnętrzna). Do budynku doprowadzona jest instalacja gazowa, która jest rozprowadzona do mieszkań, a na klatkach schodowych zamontowane są sprawne i działające gazomierze.

(dowód: akta kontroli str. 277-281)

2.3. W dniu 5 kwietnia 2012 r., pomiędzy Wojewodą, a Gminą zawarto umowę nr 4/12 na realizację zadania w ramach rządowego „Programu na rzecz społeczności romskiej w Polsce” pod nazwą „*Zakup podręczników i wyprawek dla dzieci romskich*”. Przyznana kwota dofinansowania wyniosła 8.000 zł.

W dniu 26 marca 2013 r. pomiędzy Wojewodą, a Gminą zawarto umowę nr 1/13 na realizację zadania w ramach rządowego „Programu na rzecz społeczności romskiej w Polsce” pod nazwą „*Zakup podręczników i wyprawek dla dzieci romskich*”. Przyznana kwota dofinansowania wyniosła 8.000 zł.

Realizacja zadania „*Zakup podręczników i wyprawek dla dzieci romskich*” w 2012 r. objęła 20 dzieci romskich. Wydatkowana kwota na podręczniki i wyprawki szkolne wyniosła 7.878,31 zł, w całości ze środków pochodzących z dotacji. Na podręczniki wydano 6.040,61 zł, a na wyprawki szkolne 1.837,70 zł. Niewykorzystana część dotacji w kwocie 121,69 zł została zwrócona na konto Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w dniu 29 grudnia 2012 r.

Realizacja zadania „*Zakup podręczników i wyprawek dla dzieci romskich*” w 2013 r. objęła 23 dzieci romskich. Wydatkowana kwota na podręczniki i wyprawki szkolne wyniosła 8.028,90 zł, z tego 8.000,00 zł ze środków pochodzących z dotacji

⁴ Załącznik do zarządzenia nr 96/2011 Burmistrza Obornik z 15 kwietnia 2011 r.

i 28,90 zł z odsetek bankowych od zgromadzonej dotacji. Na podręczniki wydano 6.777,23 zł, a na wyprawki szkolne - 1.251,67 zł.

Zakupy podręczników i wyprawek zostały udokumentowane fakturami, a ich odbiór potwierdzony przez opiekunów dzieci romskich.

(dowód: akta kontroli str. 48-83, 160-242)

2.4. Wnioski oraz dokumentacja sprawozdawcza były sporządzane według wzorów określonych w zarządzeniu nr 4 Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 27 grudnia 2011 r. w sprawie zasad postępowania przy udzielaniu dotacji na ochronę, zachowanie i rozwój tożsamości kulturowej mniejszości narodowych i etnicznych, zachowanie i rozwój języka regionalnego oraz integrację obywatelską mniejszości romskiej⁵.

W umowach określono zasady współdziałania Gminy z Wojewodą w kwestiach dotyczących przyznanych dotacji. Przyznane dotacje mieściły się w zakresie określonym w art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 6 stycznia 2005 r. o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym⁶. Wykorzystanie dotacji nastąpiło zgodnie z przeznaczeniem i w terminach określonych w umowach.

(dowód: akta kontroli str. 48-104)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

W trakcie prowadzonych z udziałem inspektora nadzoru budowlanego, w dniu 3 listopada 2014 r., oględzin budynku mieszkalnego położonego przy ul. Droga Leśna (...) w Obornikach, zwrócono uwagę na:

- brak przykrycia zabezpieczającego na bezpiecznikach elektrycznych znajdujących się w klatkach schodowych,
- krótkie ujście jednej rynny, które może powodować penetrację wody wzdłuż tej ściany.

W dniu 5 listopada 2014 r. ujście rynny zostało przedłużone. Zgodnie z treścią wyjaśnień inspektora ds. gospodarki komunalnej Urzędu Romana Webera, przykrycia zabezpieczające na bezpiecznikach zostaną założone przez administratora budynku tj. PGKIM natychmiast po ich otrzymaniu.

(dowód: akta kontroli str. 277-283)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności Urzędu w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W kosztorysie stanowiącym część wniosku o dotację w sprawie realizacji zadania „*Kontynuacja poprawy sytuacji bytowej Romów zamieszkałych w Obornikach przy ulicy Droga Leśna (...) poprzez wykonanie w budynku etażowego ogrzewania gazowego*” podano nierzetelnie, że zakup kotłów, kaloryferów i robocizna dotyczą siedmiu mieszkań, w sytuacji gdy faktycznie w budynku przy ul. Droga Leśna (...) sześć mieszkań zajmuje społeczność romska natomiast jedno mieszkanie - rodzina narodowości polskiej.

W § 1 umowy nr 3/12 z 5 kwietnia 2012 r., zawartej z Wojewodą przyjęto, jak we wniosku, że zadanie dotyczy „zakup i montaż siedmiu kotłów gazowych wraz z wkładem kominowym oraz zakupu i montażu kaloryferów dla siedmiu mieszkań”.

W sprawozdaniu końcowym z realizacji zadania wskazano, iż: „W budynku przy ul. Droga Leśna (...) znajduje się siedem mieszkań, sześć zamieszkują rodziny romskie i jedno rodzina polska. Zadanie wykonano w mieszkaniach rodzin romskich.”.

Z ustaleń kontroli wynika jednak, że cała kwota 46.700 zł udzielonej przez Wojewodę dotacji została wydana zgodnie z przeznaczeniem na roboty wykonane w sześciu mieszkaniach romskich (zakup kotłów oraz zakup i montaż kaloryferów).

⁵ Dz. Urz. Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji z 2012 r. poz. 4.

⁶ Dz. U. z 2005 r. Nr 17 poz. 141, ze zm.

Ponadto Gmina dodatkowo ze środków własnych wydatkowała kwotę 5.818,65 zł⁷ na pokrycie kosztów zadania w wysokości przekraczającej wartość udzielonej dotacji, w tym na doprowadzenie instalacji gazowej z korytarza do siódmego mieszkania (2.169,72 zł).

(dowód: akta kontroli str. 84-103, 264-270)

Jak wyjaśnił Zastępca Burmistrza, na etapie składania wniosku posłużono się danymi związanymi z uzyskaną wyceną wartości robót dla siedmiu mieszkań, gdyż tyle znajduje się we wskazanej lokalizacji. Z kolei, dane z wniosku znalazły odzwierciedlenie w umowie nr 3/12 z 5 kwietnia 2012 r. zawartej z Wojewodą. We wniosku wskazano również, iż zamieszkują tam 43 osoby pochodzenia romskiego i 5 osób narodowości polskiej. Od początku celem zadania było podniesienie standardu zamieszkania rodzin romskich i - pomimo powstałej rozbieżności - cel ten został zachowany. Piotr Woszczyk podał także, iż w sprawozdaniu końcowym zawarto dane zgodne ze stanem faktycznym, tj. iż we wskazanej lokalizacji, w budynku przy ul. Droga Leśna (...), znajduje się siedem mieszkań, z czego sześć zamieszkują rodziny romskie, a jedno - rodzina polska, a także przedłożone rozliczenie obejmowało wydatki związane z modernizacją ogrzewania mieszkań romskich. Wyjaśnił również, że doprowadzenie instalacji gazowej z korytarza do mieszkania rodziny polskiej (o wartości 2.170 zł) związane było z rozproszaniem sieci gazowej w całym obiekcie i zapłacone zostało ze środków własnych Gminy, gdyż wartość całkowita robót, wyniosła 52.597,12 zł, w tym wartość dotacji 46.700,00 zł.

(dowód: akta kontroli str. 284-286)

2. W sprawozdaniu z wykorzystania dotacji „Zakup podręczników i wyprawek dla dzieci romskich” w 2012 r. podano w części opisowej, co jest zgodne ze stanem faktycznym i rozliczeniem, że wartość faktury VAT nr 52/08/2012 została umniejszona o kwotę 121,69 zł, ponieważ zakup wskazany w pozycji 9 i 17 ww. faktury nie był objęty zadaniem. Natomiast w zestawieniu faktur (będących częścią tego samego sprawozdania) błędnie wskazano całą kwotę faktury tj. 1.107,20 zł jako wydatek pochodzący z dotacji, zamiast prawidłowej wysokości tj. kwoty 985,51 zł.

(dowód: akta kontroli str. 58-62)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność kontrolowanej jednostki w badanym obszarze.

3. Wysokość dochodów Gminy z tytułu zwiększenia części oświatowej subwencji ogólnej na zdania realizowane w szkołach na rzecz mniejszości romskiej

Opis stanu faktycznego

3.1. W roku 2012 zwiększoną subwencję oświatową⁸ (7.640,29 zł) przyznano na jednego ucznia romskiego, natomiast w latach 2013 i 2014 zwiększoną subwencję oświatową przyznano na sześciu uczniów romskich odpowiednio w kwocie 47.904,85 zł w 2013 r. i 36.214,05 zł za trzy kwartały 2014 r.

Zwiększona subwencja na uczniów mniejszości narodowych i grup etnicznych wykorzystywana była na zajęcia wyrównawcze, korekcyjno-kompensacyjne, zajęcia logopedyczne, zajęcia profilaktyczne, integrujące i rewalidacyjne. Zajęcia dodatkowe dla dzieci romskich organizowały szkoły. Zajęcia prowadzone były w formach zajęć

⁷ Powiększoną zgodnie z umową o dotację o 78,47 zł z tytułu odsetek bankowych.

⁸ W ramach wagi P¹⁰. Waga P¹⁰ - opis jak niżej dla wagi P⁹, z tym że dla szkół, w których łączna liczba uczniów korzystających z takich zajęć nie przekracza 42 lub 84 w zależności od typu szkoły. Waga P⁹ - dla uczniów oddziałów i szkół dla mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym, dla uczniów pochodzenia romskiego, dla których szkoła podejmuje dodatkowe zadania edukacyjne, a także dla uczniów korzystających z dodatkowej, bezpłatnej nauki języka polskiego.

indywidualnych lub otwartych. W latach 2013 i 2014 dla uczniów romskich organizowane było również nauczanie indywidualne.

(dowód: akta kontroli str. 243-244)

3.2. Urząd weryfikował liczbę uczniów podaną we wnioskach o subwencję przez szkoły realizujące zajęcia dla uczniów mniejszości romskiej poprzez rozmowy z dyrektorami placówek oświatowych oraz rodzicami.

3.3. Urząd nie kontrolował realizacji obowiązku szkolnego przez uczniów romskich. Zgodnie z treścią wyjaśnień Krzysztofa Hetmańskiego, głównego specjalisty ds. oświaty w Urzędzie, to dyrektorzy placówek są odpowiedzialni za kontrolę realizacji obowiązku szkolnego przez uczniów romskich.

W kontrolowanym okresie do Urzędu nie wpłynęła informacja ze szkół o nierealizowaniu obowiązku szkolnego przez uczniów mniejszości romskiej.

3.4. Gmina nie realizowała doradztwa metodycznego dla nauczycieli w zakresie mniejszości romskiej. Jak wyjaśnił Krzysztof Hetmański, nauczyciele korzystają ze szkoleń dotyczących doradztwa metodycznego przeznaczonego dla wszystkich uczniów.

Szkoły niepubliczne zlokalizowane na terenie Gminy nie wykazywały uczniów mniejszości romskiej, a tym samym nie wnioskowały dla nich o dotację.

(dowód: akta kontroli str. 246-247)

3.5. Przedszkole nr 1 „Bajeczka” w Obornikach w 2012 r. nawiązało współpracę ze Związkiem Romów Polskich w Szczecinku. W wyniku realizowanego projektu Program Operacyjny Kapitał Ludzki priorytet I poddziałanie 1.3.1. „Projekty na rzecz społeczności romskiej” – „cooltura równych szans - niepełnosprawni, ale sprawni na rynku pracy” w przedszkolu na stanowisku pomocy do dzieci w terminie od 1 lutego do 31 października 2014 r. została zatrudniona kobieta pochodzenia romskiego. Inna kobieta takiegoż pochodzenia zatrudniona została na stanowisku konserwator - ogrodnik w okresie od 1 września do 30 listopada br. na trzymiesięczną umowę (staż) zawartą w ramach porozumienia z Powiatowym Urzędem Pracy w Obornikach. Pracownika zatrudnionego na stanowisku pomocy do dzieci przedszkole nie kierowało na szkolenia zewnętrzne, w związku z tym nie dokonywało rozliczeń takich wyjazdów.

(dowód: akta kontroli str. 145-159)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności Urzędu w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w badanym obszarze.

IV. Wniosek

Wniosek pokontrolny

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁹, wnosi o podjęcie działań mających na celu dołożenie należytej staranności w zakresie zgodności danych wykazywanych we wnioskach, umowach i sprawozdaniach dotyczących realizacji zadań finansowanych z dotacji celowych.

⁹ Dz. U. z 2012 r. poz. 82, ze zm.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK, kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Poznaniu.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosku

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK, proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Poznań, dnia 5 grudnia 2014 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Poznaniu

Kontroler
Piotr Białka
gł. specjalista kontroli państwowej

Dyrektor
z up. Grzegorz Malesiński
Wicedyrektor

.....
podpis

.....
podpis